

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - अक्टूबर - 2019

कक्षा-आचार्य(SEM-3)

प्रश्नपत्रम् - 3

गुणाः -70

(Old)

विषयः - नव्यव्याकरणम्

कोड -C.C.5.3.8

समयः- 3 तः 6

पर्यन्तम्

दिनाङ्कः -11/10/2019

सन्दर्भग्रन्थः - परमलघुमञ्जूषा - माघवीया वृत्तिश्च

प्र. क्र.	प्रथमान्वितिः (Unit 1)	गुणाः
प्रश्न १	निम्नयोरेकं यथाग्रन्थं निरूपयतु। १ निपातानां द्योतकत्वम्। २ इवार्थनिरूपणम्।	५
प्रश्न २	निम्नास्वेकां कारिकां यथाग्रन्थं विस्तारयतु। १ धातोस्साधनयोगस्यभाविनः प्रकमाद्यथा। धातुत्वं कर्मभावश्च तथाऽन्यदपि दृश्यताम्॥ २ तत्सादृश्यभावश्च तदन्यत्वं तदल्पता। अप्राशस्त्यं विरोधश्च नञ्ार्थाः षट् प्रकीर्तिताः॥ ३ लोके व्यवायामिषमद्यसेवा नित्यास्तु जन्तोर्न हि तत्र चोदना। व्यवस्थितिस्तेषु विवाहयज्ञसुराग्रहैरासु निवृत्तिरिष्टा॥	१०
द्वितीयान्वितिः (Unit 2)		
प्रश्न ३	निम्नयोरेकं यथाग्रन्थं निरूपयतु। १ फलव्यापारयोधातुराश्रये तु तिङः स्मृताः। २ लृट् लृटोस्तु भविष्यत्कालः।	५
प्रश्न ४	निम्नयोरेकं यथाग्रन्थं निरूपयतु। १ लडादेशस्य वर्तमानकालः, शबादिसमभिव्याहारे कर्ता, यक्चिण्समभिव्याहारे भावकर्मणी, उभयसमभिव्याहारे	१०

एकत्वादिसंख्या चार्थः।

- २ लङ्स्तु शक्यो ह्योऽनद्यतनकालः। लुङ्स्तु भूतसासामान्यम्। भूतत्वं वर्तमानध्वंसप्रतियोग्युत्पत्तिकत्वं, न तु तादृशप्रतियोगित्वम्।

तृतीयान्विति: (Unit 3)

- प्रश्न ५ निम्नयोरेकं यथाग्रन्थं निरूपयतु। ५
- १ जहत्स्वार्थाऽजहत्स्वार्थवृत्तिं निरूपयतु।
२ तद्धितवृत्तिनिरूपणम्।
- प्रश्न ६ निम्नास्वेकां कारिकां यथाग्रन्थं विस्तारयतु। १०
- १ समासे खलु भिन्नैव शक्तिः पङ्कजशब्दवत्।
बहूनां वृत्तिधर्माणां वचनेरैव साधने॥
२ आख्यातं तद्धितकृतोर्यत्किञ्चिदुपदर्शकम्।
गुणप्रधानभावादौ तत्र दृष्टो विपर्ययः॥
३ जहत्स्वार्था तु तत्रैव यत्र रूढिर्विरोधिनी।

चतुर्थान्विति: (Unit 4)

- प्रश्न ७ निम्नयोरेकं यथाग्रन्थं निरूपयतु। ५
- १ सत्तेहात्मभरणम् । भावस्तु केवलो धात्वर्थः।
२ कर्ता च त्रिविधो ज्ञेयः कारकाणां प्रवर्तकः।
केवलो हेतुकर्ता च कर्मकर्ता तथापरः॥
- प्रश्न ८ निम्नेषु द्वयं यथाग्रन्थं विस्तारयतु। १०
- १ तावदद्यतनानद्यतनव्यामिश्रसामान्याश्चत्वारो मुख्यभूतभेदाः।
२ विधिलिङ्लकारं यथाग्रन्थं निरूपयतु।
३ लिङो निमित्तं हेतुमद्भावादि, कुतश्चिदैगुण्यात्क्रियाया अनभिनिर्वृत्तिः
क्रियातिपत्तिः इति यथाग्रन्थं निरूपयतु।
- प्रश्न ९ दशप्रश्नानामतिलघूत्तराणि लिखत। १०
- १ किन्नाम द्योतकत्वम्?
२ पूर्वं धातुः केन सह युज्यते?
३ 'धातुः' इत्यस्य को धातुर्वर्तते?

- ४ नञ्स्थाः कति कीर्तिताः सन्ति?
- ५ 'क्रिया' इति पदस्य निर्वचनं करोतु।
- ६ लेटलकारस्य कुत्र प्रयोगो भवति?
- ७ किन्नाम भूतत्वम्?
- ८ नैययिकानां मते लकारस्य के त्रयोऽर्थाः?
- ९ किन्नाम परोक्षत्वम्?
- १० पङ्कजशब्दच्छक्तिः कुत्र वर्तते?
- ११ किं नाम जहत्स्वार्थत्वम्?
- १२ वृत्तिः कतिविधा वर्तते?
- १३ माधवीयवृत्तिकारः कः?
- १४ कर्त्रा क्रियया यदासुमिष्टतमं किं कारकम्?
- १५ अहुरुभयतोऽर्द्धरात्रात्मकः कः कालः?